

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	1 / 6

1. AMAÇ:

Bu talimatın amacı, Üsküdar Belediyesi Personel A.Ş. bünyesinde bulunan, bina temizlik personellerinin çalışma ortamlarında olası tehlike ve risklere karşı almaları gereken önlemleri belirleyerek, personellerin sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmayacak biçimde çalışma yapmalarını sağlamaktır.

2. KAPSAM:

Bu talimat, Üsküdar Belediyesi Personel A.Ş. bünyesinde bulunan birimlerde ki, tüm bina ve eklentilerinde temizlik çalışması yapacak alt işveren, geçici çalışan ve yüklenici çalışanlarını kapsar.

3. GENEL TEMİZLİK TALİMATLARI:

- Çalışma alanlarının temizliği insan hareketliliği başlamadan önce yapılmalıdır.
- Kullanılacak olan temizlik malzemeleri her bölüm ve birim için ayrı olmalıdır. Çalışma alanlarına göre ayrı ayrı kullanılmalıdır.
- Çalışma sırasında kirlenen bezler, paspaslar vb. hemen temizlenmelidir. Temizliğe kirli bez, paspas vb. ile devam edilmemelidir.
- Çalışma alanında kullanılan temizlik bezleri ve malzemeleri kova içinde veya ıslak bırakılmamalıdır.
- Kirlenen bezler deterjanla yıkanıp, bir süre dezenfektan suyunda bekletilerek kurutulmalı ve sonrasında kullanılmalıdır.
- Temizlik personeli, temizlik sırasında mutlaka eldiven, kaymaz tabanlı iş ayakkabısı ve iş elbisesi gibi kişisel koruyucu donanımlar olmadan çalışmamalıdır. İşlem bittikten sonra kişisel koruyucu donanımlar çıkarılarak kişisel hijyen sağlanmalıdır.
- Eğer elde yara, çizik, vb. var ise, kimyasal malzeme veya temiz olmayan nesnelere temas edilmeden mutlaka eldiven giyilmelidir.
- Çalışma esnasında eldivenli eller ile sadece temizlik yapılacak alanlara temas edilir, telefon, bilgisayar vb. alanlara temas edilmemelidir.
- Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kullanılmamalıdır.
- Temizlik yaparken en az toz ve aerosol oluşturacak yöntem seçilmelidir.
- Çalışma esnasında kesinlikle kuru süpürme ve silkeleme işlemi yapılmamalıdır. Islak temizlik yöntemi kullanılmalıdır.
- Çalışma alanlarında tuvaletler en son temizlenmelidir.
- Kuru süpürme ve bakım amaçlı moplama esnasında mop önünde kontrol edilemeyecek kadar fazla kir/materyal birikimi var ise bunlar çek çek veya faraş ile alınmalıdır.
- Mop, temiz alanda 'S' şeklinde, kirli alanda ise düz hat üzerinde hareket ettirilerek temizlik yapılmalıdır. Mop ile temizlik yapılarak ilerlenirken temizlenmemiş alan bırakılmamalıdır.
- Kirli mop ile temizlik yapılmamalı, kirlenen moplara önce kirlerinden arındırılmalı sonra temizliğe devam edilmelidir. Gün sonunda ise deterjan ile yıkanıp 1/100 oranındaki çamaşır suyunda bekletilip durulandıktan sonra kullanılmalıdır.
- Paspaslama esnasında kullanılacak suyun temiz olmasına dikkat edilmelidir.
- Temizlik aracı kullanılıyor ise temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır. Mavi kovaya uygun konsantrasyonda sıvı deterjan konulmalıdır.

<u>Hazırlayan</u> Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı	<u>Sistem Onayı</u> Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	<u>Sistem Onayı</u> Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür	<u>Yürürlük Onayı</u> Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı
---	--	--	---

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	2 / 6

- r) Temizlik aracı kullanılıyor ise kirli paspas ile temizliğe devam edilmemelidir. Kirlenen paspas önce kirinden arındırılmalı, sonra yıkanmalıdır. Sıkıldıktan sonra kullanıma devam edilmelidir. Gün sonunda ise deterjan ile yıkayıp **1/100** oranındaki çamaşır suyunda bekletilip durulandıktan sonra kullanılmalıdır.
- s) Islak paspas ile silinen alanlar kuru mop ile kurulanmalıdır. Paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve kayarak düşmeleri önlemek için çalışma alanına mutlaka **'Uyarı Levhası'** konulmalıdır.
- t) Temizlik veya paspas yapılan alanlar hemen havalandırılarak, ortamdaki kokuların dağılması ve temiz havanın içeri girmesi sağlanmalıdır.
- u) Temizlik malzemesini başka bir temizlik malzemesi ile asla karıştırmayınız. Sadece gerekli ise su ile karıştırarak seyreltiniz.
- v) Temizlik/dezenfektan çözeltileri kirlendiğinde hemen değiştirilmelidir.
- w) Gerekli görülen durumlarda periyodik zaman beklenmeden derhal temizlik yapılmalıdır.
- x) Temizlik veya paspas yapılırken tüy, kıl, iz, kir vb. bırakmayan bezler veya paspaslar kullanılmalıdır.
- y) Temizlik için kullanılan kimyasal temizlik ürünlerinin kilit altında bulunması gerekmektedir. Yetkisiz girişler önlenmelidir. Kimyasalların bulunduğu odaların havalandırması açık olmalıdır.
- z) Temizlik malzemeleri veya temizlik arabaları temizlik esnasında insanlara çok yakın yerlerde bırakılmamalıdır.
- aa) Temizlik yapılan alan ıslak olarak bırakılmamalıdır. Yeni temizlik yapılan alanlarda koşmamalı, hızlı veya ani hareket edilmemelidir.
- bb) Yüksek yerlerde temizlik yaparken sandalye, tabure vb. aparatın üzerine çıkararak çalışılmamalıdır. Merdiven kullanılmalı ve merdiven ile çalışmalarda bir personel alt taraftan merdiveni tutmalıdır.
- cc) Pencere veya yüksek cam bölmelerin temizliği **'Yüksekte Çalışma Eğitimi'** almış olan personeller tarafından yapılmalıdır. Yüksekte çalışma eğitimi almadıysanız yüksekte çalışma yapmayınız.
- dd) Çalışma alanlarında bulunan pencere ve cam alanların temizliği yapılırken dışarıya doğru uzanma, sarkma gibi tehlikeli hareketlerde bulunmayınız ve pencere önlerine çıkmayınız.
- ee) Yer seviyesinden yüksek alanlarda temizlik yapılırken emniyet kemeri olmadan asla çalışmayınız.
- ff) Manlift, sepetli vinç vb. araçlarla yapılan cam temizliği esnasında araç kendiliğinden hareket etmeyecek şekilde sabitlenmelidir ve gözetimsiz bırakılmamalıdır. Çalışma esnasında ve personel yüksekte iken araç asla hareket ettirilmemelidir. Temizlik personeli aşağıya indirildikten sonra, aracın konumu değiştirilmelidir.
- gg) Çalışma esnasında şaka yapılmamalı, cep telefonu ile konuşarak iş yapılmamalı ve yürünmemelidir.
- hh) Temizlik sırasında girilmesi yasak veya tehlikeli olabilecek yerlere amirlerin izni olmadan girilmemeli ve personel tek başına gözetimsiz bırakılmamalıdır.
- ii) Kırık, keskin kenarlı, sivri uçlu vb. durumdaki eşyaların temizlik, taşıma vb. işlerinde önce güvenlik önlemini alarak gereği yapılmalıdır. Bu malzemeler gelişi güzel ortalıkta bırakılmamalıdır.
- jj) Sulu veya ıslak zeminli alanlardaki çalışmalarda, eşya, malzeme vb. taşırken kayarak düşmelere karşı gereken tedbirler alınmadan çalışma yapılmamalıdır.
- kk) Temizlik sırasında, düşme ve kayma tehlikesi olan veya yüksek kısımlarda çalışırken, paraşüt tipi emniyet kemeri takılmalı ve gerekli diğer güvenlik tedbirleri alınmadan çalışma yapılmamalıdır.

Hazırlayan Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı	Sistem Onayı Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	Sistem Onayı Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür	Yürürlük Onayı Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı
---	--	--	---

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	3 / 6

- II) Elektrikli cihazlara, elektrik panolarına veya her türlü elektrikli donanımlara temizlik esnasında asla su tutulmamalı, sıçratılmamalı, bunlara temastan sakınılmalıdır.
- mm) Çalışma esnasında, 'ergonomik' çalışma kurallarına riayet edilmelidir.
- nn) Çalışma ortamınızda kendiniz ya da çevrenizdekiler için gördüğünüz tehlikeleri **ÜSPER İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi'** ne bildiriniz.
- oo) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi talimatlarına uyunuz.
- pp) Uyarı işaret ve ikaz levhalarının yerlerini kesinlikle değiştirmeyiniz.
- qq) Yangın söndürme cihazlarının yerlerini değiştirmeyiniz.
- rr) Meydana gelebilecek herhangi bir iş kazası veya ramak kala olayları derhal **ÜSPER İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi** ile birim sorumlunuza haber veriniz.
- ss) Olağan üstü bir durumda derhal ulaşılmaması gereken acil durum numaralarını öğreniniz.

4. BÜRO/OFİSLER:

- a) Büro ve ofis temizliği her zaman temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- b) Çalışma alanlarında toz kalmayacak şekilde temizlik yapılmalıdır.
- c) Tavan, tavan lambaları, dolap, pano ve resim üstleri kontrol edilerek örümcek ve tozlar fırçalanmalıdır. Çalışma alanında varsa perdeler çekilip üzerinde ki tozlar alınmalıdır.
- d) Çalışma alanında bulunan çöp kovalarının içerisinde ki çöpler düzenli olarak toplanmalıdır. Çöp kovaları çok kirlenmiş ise temizliği yapılmalıdır.
- e) Büro ve ofis zemini temiz alandan başlayarak masa altları dahil olacak şekilde kapıya doğru paspaslanarak hemen kuru mop ile kurulanmalıdır.
- f) Öncelikle zemin, çek çek veya faraş ile kaba kirlerden arındırılmalı, fırça veya süpürge kullanılmamalıdır. Daha sonra zemin paspası yapılırken temiz solüsyon kullanılmalı ve kirlendikçe yenisi ile değiştirilmelidir.
- g) Kapı kolları sıvı deterjanla yıkanmış bez ile silinmeli ve kurulanmalıdır. Oda temizliği tamamlandıktan sonra çek çek ve faraş ile kirler uzaklaştırılmalı, tüm eşyaların (masa, dolap, etajer, çiçek, vb.) tozu alınmalı, su ve sıvı deterjan ile zemin paspaslanıp ve kurulanmalıdır.
- h) Çalışma masaları her gün düzenli olarak deterjanlı su ile temizlenmelidir.
- i) Çalışma alanında temizlik yapılırken '**Kaygan Zemin**' uyarı levhası kullanılarak kişilerin düşmesi engellenmelidir.
- j) Büro ve ofis içerisinde yüksekte temizlik yaparken hareketli zemin üzerinde asla çalışılmamalıdır.
- k) Büyük, ağır, uzun, geniş vb. malzemelerin, temizlik için yer değiştirilmesi durumunda mutlak başkalarından yardım istenmeli ve ergonomik taşıma ilkelerine uyulmalıdır.
- l) Raf, cam, vazo, çerçeve vb. malzemelerin temizliği yapılırken, yüzey veya kenarlarının sivri, keskin, pürüzlü olabileceğine dikkat edilerek gerekli tedbirler alınmalıdır.
- m) Çalışma alanlarında temizlik esnasında yerinden oynatılan mobilya, alet, telefon ve kırtasiye malzemeleri temizlikten sonra tekrar yerine konulmalıdır.
- n) Temizlik işlemi bittikten sonra, temizlik bezleri, mop, paspas temizlenip yerine bırakılmalıdır.

Hazırlayan Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı	Sistem Onayı Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	Sistem Onayı Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür	Yürürlük Onayı Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı
---	--	--	---

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	4 / 6

5. KORİDOR/MERDİVENLER:

- Koridor ve merdiven başlarında bulunan yangın söndürme dolapları, ilân panoları, tabela, levha, pencere kenarları, kapı başlıkları, lambalar, elektrik, havalandırma düğmelerinin temizliği yapılmalıdır. Yapılan temizlik sırasında düşmemek için gereken tedbirler alınmalıdır.
- Kirli camlar silinmeli, tırabzanların tozu alınıp dezenfekte edilmelidir. Tırabzanların camları silinirken camın düşmemesi, kırılmaması için azami gayret gösterilmelidir. Varsa kırılan, çıkan veya tehlike arz eden camlar derhal teknik personellere bildirilmelidir.
- Çalışma alanları silindikten ve kirlerden arındırıldıktan sonra dezenfekte edilmelidir.
- Merdiven temizliğinde yukarıdaki basamaktan aşağıya doğru süpürme ve moplama yapılmalıdır.
- Mop yapılırken mopun ucu, basamağın kenarından **10 – 15 cm** kadar geride kalmalıdır. Kalan bu boşluk daha sonra yan duvarlar bulaştırılmadan moplanmalıdır.
- Koridorlar veya merdivenler paspas yapılırken '**Kaygan Zemin**' uyarı levhası konarak, kişiler bilgilendirilmelidir.
- Merdiven veya koridorların paspaslama işlemi, yoğunluğun en az olduğu zamanlarda yapılmalıdır.
- Merdivenler veya koridorlar paspas yapılırken, geri geri hareket edilmemelidir. Adımınızı attığınız yerden emin olarak adım atılmalıdır.
- Çalışma esnasında çevrede başkalarının yürümesine engel herhangi bir şey bırakılmadan, tertipli ve düzenli hareket edilmelidir.

6. BAHÇE/ÇEVRE:

- Binanın/İşletmenin bahçesinde ve çalışma alanında bulunan çöpler düzenli olarak doldukça boşaltılmalı ve çevreye saçılan çöpler derhal temizlenmelidir.
- Bina/İşletme de bulunan su giderlerinin önleri tıkanmalara karşı belirli aralıklarla takip edilerek temizlikleri yapılmalıdır.
- Bahçe ve çevre temizliği yapılırken süpürge kullanılmalıdır.
- Binanın/İşletmenin giriş kapılarının önü daima temiz tutulmalıdır.
- Binanın/İşletmenin önünde bulunan oturma alanlarının merdivenleri düzenli olarak paspaslanmalıdır.
- Yağmurlu havalarda giriş merdivenleri ile kişilerin kullandığı alanlardaki su birikintileri hemen yok edilmelidir.
- Kuşların tüyleri, dışkıları veya atıkları hemen temizlenmelidir.
- Bahçede veya merdivenlerde, işleme ait olmayan, yabancı hiçbir madde bulundurulmamalıdır.
- İşletme bahçesinin veya çevresinin herhangi bir yerinde çöpler biriktirilmemelidir.
- Merdivenler ve çevre sık sık kontrol edilerek başkalarının yürümelerini engelleyecek her türlü malzeme oradan uzaklaştırılmalıdır.

Hazırlayan Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı	Sistem Onayı Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	Sistem Onayı Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür	Yürürlük Onayı Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı
---	--	--	---

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	5 / 6

7. TUVALET/LAVABOLAR:

- Temizliğe başlamadan önce ve temizlik bitiminde mutlaka ellerinizi yıkayınız.
- Temizlik sırasında mutlaka gerekli kişisel koruyucu donanımlarınızı (önlük ve eldiven) kullanınız.
- Lavabo, tuvalet ve zeminin temizlik fırçası malzemeleri ayrı olacaktır. Farklı alanlarda ve başka amaçlarla kullanmayınız.
- Günde en az üç kez çöp kutularını boşaltınız.
- Temizlik arabalarını/kovalarını sık sık temizleyiniz.
- Çamaşır suyu ile farklı deterjan malzemelerini kesinlikle karıştırmayınız.
- Lavaboları, lavabo fırçası ve lavabo temizleyicisi (ovma maddesi veya çamaşır suyu) ile temizleyiniz ve iyice durulayınız.
- Lavabo aynalarını ayrı bir temizlik bezi (Cam bezi) ile siliniz.
- Musluk başlarını veya armatürleri ovucu bir deterjanla, ayrı bir bez (Sarı Bez) kullanarak temizleyiniz.
- Sabunlukların dış yüzey temizliğini her temizlikte yerine getiriniz. Sıvı sabunlar bittiğinde sabunlukları yalnızca bu işleme özgül fırça (Lavabo fırçası) ile fırçalayarak temizleyip, kurulayın ve bu işlemlerden sonra yeniden doldurunuz.
- Tuvaletin iç kısmını tuvalet temizleyicisi (çamaşır suyu) ile tuvalet fırçasıyla fırçalayarak temizleyiniz.
- İç ve dış kapı kolları ile kabinleri temiz bir bezle (Yeşil bez) siliniz.
- Klozet ve pisuvarları temiz bir bezle (Kırmızı bez) siliniz.
- Tuvalet kağıtları ve el kurulama havlularını kontrol ederek eksikleri gideriniz.
- Tuvalet zeminini tuvalet temizleyicisi (çamaşır suyu) ile zemin temizlik fırçasını kullanarak temizleyiniz.
- Tuvalet zemini temizlenirken uygun sağlık ve güvenlik işaretlerini (kaygan zemin levhası) tuvalet girişlerinde kullanınız.
- Son olarak tuvalet zemin temizlik işlemini paspaslama ve kuru mop kullanarak kurularak bitiriniz.
- Zemini kesinlikle ıslak veya deterjanlı bırakmayınız.
- Temizlik işlemi bittiğinde temizlik malzemelerini yıkayıp ve kuru bir şekilde saklayınız.
- Gün sonunda kullanılan paspas başlıkları ve mop başlıklarını temizleyiniz, iyice sıktıktan sonra saçakları yukarı gelecek şekilde koyarak kurumasını sağlayınız.
- Tuvalet temizliğini yukarıdaki maddelerde belirtildiği gibi her sabah, öğle ve akşam yapınız ve gün içerisinde 2 saatte bir kontrol ediniz.
- Tuvalet temizlik takip çizelgesi, tuvalet temizliği ve saat kontrollerinde temizliği yapan personel tarafından imzalanır.

9. YEMEKHANE/MUTFAK:

- Yemekhane ve mutfak depolarının temizliği periyodik olarak belirlenmiş aralıklarla yapılmalıdır.
- Depoda çürümüş veya üzeri paslı olan malzemeler bulundurulmamalıdır. Çürümüş veya bekletilen gıda malzemelerinin depoda koku yapmasını engellemek amacıyla depo sık sık temizlenmelidir.
- Davlumbazların ağır kir ve yağ çözücü maddelerle temizliği, havalandırma sistemlerinin temizliği yapılmalıdır.
- Mutfak veya yemekhane zeminleri her yemek servisi öncesinde deterjanlı su ile temizlenmelidir.

Hazırlayan Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı	Sistem Onayı Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	Sistem Onayı Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür	Yürürlük Onayı Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı
---	--	--	---

Doküman No	Yayınlanma Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
ÜİSGB.TL.41	01.01.2020	00	00	6 / 6

- e) Mutfak veya yemekhane temizliğinde bakteri taşıyabilecek nemli bezler kullanılmamalıdır. Kullanılan paspaslar ve el bezleri düzenli aralıklarla değiştirilmelidir.
- f) Temizlik sırasında her bölüm için ayrı renkte bez kullanılmalı ve kirli temiz bez ayrımı yapılmalıdır.
- g) Mutfak içerisinde kullanılan çöp bidonları ağzı kapaklı ve ayakla açılacak şekilde pedallı olmalıdır.
- h) Yemekhane girişinde bulunan lavabolarda peçete ve sıvı sabunlar düzenli olarak kontrol edilmeli ve bittiğinde derhal yenilenmelidir.
- i) Mutfak veya yemekhanede bulunan cam alanların temizliği '**Yüksekte Çalışma Eğitimi**' almış olan personeller tarafından yapılmalıdır. Yüksekte çalışma eğitimi almadıysanız yüksekte çalışma yapmayınız.
- j) Yemekhanede bulunan masa ve sandalyeler müdürlüğün belirlemiş olduğu aralıklarla deterjanlı sularla silinmeli ve düzene uygun olarak yerleştirilmelidir.
- k) Yemek sırasında ve mutfak çalışmalarında yere dökülen, kişilerin kayıp düşmesine neden olabilecek yemek, yağ vb. malzemeler derhal temizlenmelidir.
- l) Kırılan cam malzemelerin temizliği hemen yapılmalıdır. Temizlik yapılanaya kadar kırıkların olduğu bölümden kişilerin geçişi engellenmelidir.
- m) Mutfak veya yemekhane temizliği sırasında çalışma alanına '**Kaygan Zemin**' uyarı levhası konulmalı, çalışma boyunca görevli personeller dışında kişilerin girmesi engellenmelidir.
- n) Mutfak veya yemekhane temizliğinde kullanılan temizlik malzeme ve ekipmanları başka bir alanda asla kullanılmamalıdır.
- o) Temizlik sırasında kullanılan kimyasalların hiçbir şekilde gıda malzemeleri ile temas etmesine izin verilmemelidir.
- p) Masa üstlerinde bulunan tuzluk, peçetelik vb. malzemeler sık sık temizlenmelidir.
- q) Mutfak veya yemekhanede bulunan metal kısımlar sık sık dezenfekte edilmelidir.
- r) Mutfak veya yemekhanede çöp biriktirilmemelidir. Dolmuş olan çöp kovaları derhal boşaltılmalıdır.
- s) Mutfak veya yemekhane temizliği sırasında bonesiz asla çalışılmamalıdır.
- t) Mutfak veya yemekhanede kullanılan temizlik malzeme ve ekipmanları ayrı depolanmalıdır. Malzemeler depoya yerleştirilmeden önce mutlaka temizlenmelidir.

<p><u>Hazırlayan</u> Gökhan ELMA İş Güvenliği Uzmanı</p>	<p><u>Sistem Onayı</u> Suat ÇALMAZ İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi</p>	<p><u>Sistem Onayı</u> Özcan TÜRKOĞLU Genel Müdür</p>	<p><u>Yürürlük Onayı</u> Zekeriya ŞANLIER Yönetim Kurulu Başkanı</p>
---	--	--	---